

CABARETIER *Richard Groenendijk*

# 'WE GAAN AAN DOMMHEID TEN ONDER'

Hij zit al meer dan **vijftien jaar in het vak**. Maar pas toen hij vorig jaar de Poelifinario-cabaretprijs won en werd gevraagd voor programma's als **Wie ben ik?** en **Ranking the Stars**, schoot zijn ster ineens de hemel in. Cabaretier Richard Groenendijk: 'Een jaar geleden zei ik nog: misschien moet ik proberen eens wat meer op tv te doen, wellicht helpt dat de kaartverkoop wat. Nou, dat is aardig gelukt.' Binnenkort hoopt hij als Mies Bouwman-kloon Jopie een **eigen personalityshow** te presenteren.

Door Nathalie Huigsloot Fotografie Corné van der Stelt

**Je bent niet alleen veel op tv te zien, je bent ook door Endemol gevraagd om een jaar mee te denken over programma-ideeën. Heb je al een keer iets briljants voorgelegd dat keihard werd afgeserveerd?**

'Nee, met het eerste idee wat ik heb voorgelegd, zijn we eigenlijk meteen aan de slag gegaan. Ik liep er al een tijd mee rond, ben er ook mee bij John de Mol geweest, maar die wil natuurlijk alleen maar formats die aan het buitenland te verkopen zijn, en dat is dit niet. Bij Endemol was de creative director

meteen enthousiast. Ik had de eerste zin nog niet uitgesproken of hij riep: 'Wat goed, dat is er nog helemaal niet!'

**Wat is het?**

'Ik weet eigenlijk niet of ik het mag zeggen... Wacht ik bel ze even.

'Ja, het mag!'

'Het is een personalityshow waarin ik als Jopie, een personage uit mijn theatershow die denkt dat ze de nieuwe Mies Bouwman is, drie gasten ontvang. Het is vergelijkbaar met Dame Edna, al is zij wel heel erg show met een bril en

een glitterjurk. Jopie heeft eerder een roze mantelpakje aan en serveert met veel liefde gevulde eieren.

'Het is een komisch personage, maar er is ook ruimte voor een goed gesprek. Graham Norton is in die zin een voorbeeld; hij is heel grappig en snel, maar weet heel goed waar hij zelf ophoudt en waar de gast begint.

'Ik vind dat zoiets er in Nederland nog niet is. Als het al de komische kant op gaat, dan is het vaak zo dat de host het meest centraal staat gedurende de hele uitzending.'





### Zoals bij Paul Haenen of bij Raymann is laat?

‘De typetjes Tante Es, Margreet Dolman en Annie de Rooy zijn inderdaad meer karikaturaal. Wij werken met het team dat Wendy van Dijk altijd transformeerde, dus het wordt echt een vrouw van vlees en bloed. Die oprechte gesprekken voert. Ik ben ook bij Jeroen Pauw op interviewtraining.’

### Wat heb je daarvan opgestoken?

‘Dat ik eigenlijk alleen maar heel goed hoeft te bedenken wat ik wil weten en dat ik dan geen kaartjes met vragen nodig heb. Maar ik wil nog verder met hem een soort cursustraject doorlopen. Ik wil er heel erg voor waken dat het De Richard-Groenendijk-doet-grappigshow wordt. Het programma is trouwens nog niet verkocht, maar ik weet wel dat er mensen geïnteresseerd zijn. Ik heb niet een heel sterke voorkeur voor een omroep, maar ik voel me bij RTL wel erg op mijn plek. En de Avro heb ik ook altijd een fijne zender gevonden. We zien wel.’

### Chantal Janzen zei dat je niks bij tv te zoeken hebt als de kijkcijfers je niet interesseren. Jou interesseren die voor geen meter, heb je wel eens gezegd.

‘Daar hadden we het toevallig net in de vergadering over! Na de eerste uitzending van *Wie ben ik?* hoorde ik om kwart over acht opeens allemaal sms'jes binnenkomen, piep piep. Ik schrok me kapot, ik lag nog te slapen, ik dacht dat er iets ernstigs aan de hand was. Bleken het berichtjes van mensen als Erland Galjaard (de zenderbaas van RTL, red.), Wendy van Dijk en Paul de Leeuw. Allemaal met als strekking: anderhalf miljoen kijkers! Ik dacht: jongens, sodemieter op. Wat kan mij dat nou schelen! Maar het erge is dat ik vier weken later 's ochtends om acht uur stond te plassen en ineens dacht: zo maar even de kijkcijfers kijken. Het irriteert me wel. Het heeft iets oppervlakkigs, maar ook ik zit inmiddels van wow, dat waren er weer anderhalf miljoen!’

### Je bent als cabaretier nu ineens all over the place. Wat heeft voor meer

### zaalvulling gezorgd, je deelname aan programma's als *Wie ben ik?* of het winnen van de Poelifinario?

‘Het winnen van de Poelifinario heeft binnen het vak heel veel voor mij gedaan. Theaterdirecteuren die mij al vijftien jaar niet boekten, dachten ineens: misschien moeten we hem toch maar eens een kans geven. Ineens werden er zestig voorstellingen bijgeboekt en had ik een tweede reprise, best uitzonderlijk in deze tijd. Maar in de week dat ik die Poelifinario won zijn er in heel het land slechts duizend extra kaarten verkocht. Mijn bijdrage aan *Wie ben ik?* en *Ranking the Stars* heeft daar een veel grotere invloed op gehad. ‘Ik hoor zo vaak dat mensen zeggen: ‘Ik zag je voor het eerst bij *Ranking the Stars*, daardoor kwam ik op het idee om naar een theatershow van je te gaan.’

## ‘HET HELPT VAAK NIET OM TE ZEGGEN DAT IK JORIS LINSSEN NIET BEN, DAN ZEGGEN ZIJ: JAWEL’

Toen kwam ik erachter dat dit al je achtste voorstelling is.’ Maar goed, door die Poelifinario ben ik wel weer bij de tv terecht gekomen.’

### Heb je het doelbewust nagestreefd om bekender te worden, zodat je een groter publiek in het theater zou veroveren?

‘Ja. Ik weet nog dat het management en ik een jaar geleden, rond deze tijd, zeiden: misschien moeten we proberen eens wat meer op tv te doen, want dat helpt misschien voor de kaartverkoop. Nou, dat is aardig gelukt.’

### Toch keur je die bewuste zoektocht naar roem bij anderen wel af. Toen *Kinderen voor Kinderen*- en *Frizzle Sizzle*-zangeres Laura Vlasblom na het overlijden van Prins Friso een citaatje gaf aan *RTL Boulevard*, vond je dat niet kunnen.

‘Nee, dat vond ik zo erg. Kijk, je bent natuurlijk heel lang niet gebeld. Dus als je gebeld wordt, ben je gevleid. Maar

het is wel belangrijk om je af te vragen of dit eigenlijk niet vooral over jouw ego gaat. Laura Vlasblom heeft als klein meisje een jaar in de klas gezeten bij Mabel. Wat voegt dat toe? Denk je nou echt dat als Beatrix Boulevard kijkt ze denkt: wat enig, Laura Vlasblom heeft ook wat gezegd.

‘Mijn stelregel is: nooit reageren op de dood van iemand. Omdat het altijd over jou gaat en niet over degene die dood is. Ik zie dat ook aan al die collega-BN'ers die met hun tweets over Nelson Mandela in *De Telegraaf* proberen te komen. Onder de kop ‘Bekend Nederland geschokt over overlijden’. Dan lees je ineens: ‘Oh, arme Mandela. Je was een voorbeeld, Dries Roelvink.’ Natuurlijk heeft die man een erg leven gehad, verschrikkelijk. We zullen er altijd aan denken. Maar dat vindt iederéén. Richard Groenendijk is daarin helemaal niet belangrijk. En laten we wel wezen, Mandela was 95, die is niet in zijn melktandjes gegaan. Op een gegeven moment is het wel klaar natuurlijk.’

### Is je ster inmiddels zo gerezen dat je niet meer wordt aangezien voor Joris Linszen?

‘Het gebeurt al een stuk minder. Maar het komt nog wel voor. Ik heb zelfs een keer als Joris Linszen handtekeningen staan uitdelen op een Texaco-station, aan een moeder met haar dochter. Die zeiden tegen me: ‘Oh, we hebben van de week zo gehuild toen die vrouw na een half jaar haar man weer terug zag.’ Het helpt dan niet om te zeggen dat ik Joris Linszen helemaal niet ben, weet ik inmiddels. Dan zeggen zij: jawel. Dus ja, wat moet ik dan? Mijn paspoort laten zien? Nee hoor, dan zet ik toch gewoon een handtekening met: Liefs, Joris.’

### Zijn er dingen aan de roem waaraan je moet wennen?

‘Waar ik echt aan moet wennen is dat jongelui die zichzelf journalist noemen quotes halen uit een uitgebreid interview dat je hebt gegeven en die dan op nu.nl plaatsen, waarna heel Nederland erop los gaat. Ik had bijvoorbeeld verteld dat ik seksualiteit tegenwoordig zo overgewaardeerd vindt, dat het meer een soort snack wordt dan dat het met



ik ga eens even lekker op internet kijken, want iedereen vindt mijn dochter leuk. Het is zo hard allemaal. Ik vind dat echt heftig. Er zouden acties moeten komen. Niet alleen dat je niet moet twitteren in de auto, maar meer van: mensen doe eens wat liever voor elkaar. Laat eens iemand voorgaan op het zebepad ook al knippert het licht al op rood. Doe eventjes harmonieus.'

**Kon jij je eind vorig jaar dan vinden in de teneur dat allerlei grappen ineens te hard werden bevonden? Zoals toen Gordon als jurylid van *Holland's Got Talent* aan een Chinese kandidaat vroeg: 'Welk nummer ga je zingen? Nummer 39 met rijst?'**

'Nee. Het is niet de meest hilarische grap die Gordon ooit maakte, hij is natuurlijk zo sleets als de pest, maar om daar nou zo'n heksenjacht over te maken. Ik ken Gordon van Wie ben ik? en het is best een heftige man, maar het is geen racist. Ik vind eerder dat hij ten onder is gegaan in de montage. Als editor moet je denken: hij gooit die grap er nu zes keer op, ik haal dat eruit. 'Hetzelfde had ik gedaan met de grap van Chantal Janzen, die vond ik ook niet helemaal kien. Ze vroeg: 'Hoe heet je? Xiao Wang? Oh dat geeft niks, hoor.' Dat is zo'n grap die altijd gemaakt wordt als iemand een rare naam heeft. Dat vind ik eigenlijk nóg vervelender. En dan gaat De Telegraaf met een cameraploeg naar Rotterdam en vragen ze in een discotheek dronken Chinese jongeren een reactie over Gordon. Hoe erg kun je het allemaal maken? Die gingen natuurlijk allemaal dingen roepen als 'dikke homo'.

'Gordon is een groot kind dat niet tegen kritiek kan, terwijl hij zelf altijd een grote mond heeft, maar hij is ook een jongen die na de opnames van *Effe geen cent te makken* zonder dat er camera's bij zijn, en zonder dat hij dat ooit in de pers vertelt, gewoon nog steeds naar een paar van die mensen gaat die hem hebben geraakt. En daar boodschapjes of een bloemetje brengt of even een praatje maakt. Dat raakt hem echt, want hij komt daar vandaan, hè. Hij is niet met een gouden lepel in zijn mond geboren. En dat vind ik wel een andere kant. Het is geen slechte jongen.'

**Het is wat grappenmakers nou eenmaal doen, toch? Associëren op clichés, op vooroordelen. Bij *Ranking the Stars* vlogen ze ook in het rond.**

'Nou, dat was mijn 'nummer 39 met witte rijst'-moment. Dat heb ik op een gegeven moment ook tegen Paul de Leeuw gezegd: ik vind het flauw worden. Het gaat alleen maar over het gegeven dat ik dik zou zijn. Wie moet er afvallen? Ja, hoor: Richard op nummer 1. Wie trekt er een kan met vet open? Richard. Wie vreet er een pot mayonaise leeg? Ah, daar komt Richard weer aan. Dat is geen enkel verschil met Gordons nummer 39 met witte rijst. En dat was acht weken lang, hè. 'Het is eigenlijk discriminatie van de dikke medemens. Terwijl, ik ben groot, maar ook weer niet zo dat je denkt: dat moet met een hijskraan zijn appartement uitgetakeld worden. Dus als ik met mijn postuur al steeds voor dik word uitgemaakt, wat moeten kijkers dan niet denken die echt dik zijn? Op een gegeven moment ging ik het zelf allemaal maar zeggen. Dan was er een babyfoto van mij te zien waarop ik omhoog keek en dan vroeg Paul: 'Waar kijk je naar?' 'Naar een koud buffet,' zei ik zelf dan. Ik snap niet dat er niemand van de obesitasstichting aan de bel heeft getrokken, hahaha.'

**Je krijgt er geen complex van?**

'Nee, want ik laat me door niemand vertellen wie ik ben of wat ik ben, dat weet ik zelf namelijk wel een beetje. Maar goed, sommige dingen kunnen me heus beïnvloeden. Laatst zei de visagiste tegen me dat ik mijn kin ietsje omhoog moest houden tijdens het praten omdat ik anders een onderkin heb en heel erge wallen. Dan zit ik in eerste instantie wel even heel krampachtig zo te praten. Maar halverwege de uitzending laat ik het alweer varen. 'Ik trek geregeld mijn wallen strak en denk dan: hmm, dit zou wel een opknappertje wezen. Maar ja, ik zie ook mensen bij wie dat heel erg mis is gegaan, dus ik vind het prima zo. Laat maar zakken. Uiteindelijk zitten we allemaal met onze smoel klem tussen de tramrails en worden we zo naar de

remise getrokken. Of je het wil of niet. De een is er in vijf minuten en de ander doet er tachtig jaar over, maar je gaat naar de remise. Uiteindelijk is het klaar.'

**Jij bent behoorlijk fatalistisch en hypochondrisch. Wat is de laatste dodelijke ziekte die je onder de leden dacht te hebben?**

'Leukemie. Mijn moeder heeft een bloedziekte, ijzeropstapelingen, waar je op zich tachtig mee kunt worden, maar je wordt er wel heel moe van en moet vaak bloed laten aftappen. Het is een erfelijke ziekte, dus ik moet mij er eigenlijk op laten testen. Maar dan heb ik allemaal doemscenario's in mijn hoofd. Dat die dokter zegt: 'U heeft het absoluut niet, maar we hebben wel leukemie gevonden.' Of: 'We zien een vlekje en het is uitgezaaid, sorry.' Ik wil het liefst met

**'IK WAS ZO BLIJ DAT IK NOG NET NIET AAN MENSEN GING VERTELLEN: IK BEN HERSTELD VAN LEVERKANKER'**

mijn vingers in mijn oren zitten en dat allemaal niet weten. Maar het is wel minder geworden. Vroeger dacht ik bij elke steek die ik waar dan ook voelde: wordt het ebbenhout of grenen? Qua kist. 'Laatst vloog het me trouwens nog wel weer even aan. Ik had te hoge leverwaarden en dacht dat ze een punctie moesten nemen en zat me op voorhand al op te vreten over de uitslag. Toen zei de dokter: 'Nee joh, dat hoeft niet, iets te hoge leverwaarden zijn geen enkel probleem.' Nou, ik was zo blij dat ik nog net niet aan mensen ging vertellen: ik ben hersteld van leverkanker. Ik ben schoon! Poeh, nu ik weer een heel leven voor me heb, verandert het perspectief wel, ik moet weer leren om naar de toekomst te kijken. Ik vind het ook eng dat mijn hart vaak overslaat trouwens. Er is niks aan de hand, er is al twintig keer naar gekeken. Maar ik vind alles eng.'

**En hoe gaat het met je bindingsangst? Je woont nu toch voor het eerst in je leven samen?**

'Ja, sinds een jaar. Maar dat gaat heel goed. Ik heb, voor mij dan, ook de ideale relatie, want hij werkt overdag en ik werk 's avonds. Dus wij zijn twee avonden per week samen en overdag niet, dan hou je het wel even uit. Ik vond het wel eng, maar het is allemaal heel rustig aan gegaan met hem. En ik heb naast ons appartement in Rotterdam een vakantiehuis op Goeree-Overflakkee. Daar ben ik opgegroeid, dus als ik wil vluchten kan dat. Niet voor hem, maar gewoon voor het leven waar ik op dat moment in zit. 'Ik weet niet of ik, als ik alleen die flat zou hebben, zo makkelijk met hem was gaan samenwonen. Dat klinkt heel onaardig, maar zo bedoel ik het niet. Het is echt een gevoel en hij snapt dat. Hij is een zeer begripvolle man.'

**Freek en Hella de Jonge hebben na veertig jaar huwelijk nog elke dag seks. Kom jij daar nog aan?**

'Hoe vaak ik het doe, vind ik niet echt iets voor de media. Dat Freek de Jonge dat wel vertelt moet hij zelf weten, maar dat is mijn keuze niet. Maar ik

zeg weleens tegen mijn vriend: kom op, laten we het nog een keer doen, want Freek en Hella doen het ook vanavond. Elke avond als ik naar bed ga, denk ik sowieso: ja, Freek doet het nu met Hella. Dat vind ik dan een heel geruststellende gedachte.' **FF**

## NIEUWE REVU ONTMOET RICHARD GROENENDIJK

**Waar?** Bij Endemol in een klein vergaderkamerke.

**Hoelang?** Van twaalf tot twee uur.

**Genuttigd?** Allebei een kopje koffie.

**Verder ter tafel?** De roddelbladen.

'In *Party* stond een foto met de tekst: 'Richard Groenendijk en zijn moeder in een theater dat heel belangrijk voor ze is omdat Richard hier altijd zat met zijn overleden vader'. Goh, dacht ik toen. Vanochtend stond-ie hier nog de muren te witten. Vervolgens kreeg ik dus serieus als uitleg van die journalist: ja, wij zagen die vader niet zo snel.'

intimiteit te maken heeft. Daar werd van gemaakt: 'Richard Groenendijk vindt seks helemaal overschat'.

'Nou, en dan de reacties: 'Als ik zo'n kop had, zou ik ook geen seks willen'. Daar moet ik vreselijk aan wennen. Ik vind het allemaal van een niveau... En de ouders van die schrijvers zijn nog trots ook. Die zeggen op verjaardagen: 'Mijn dochter zit in de journalistiek.' Nee, jouw dochter haalt zinnen uit stukjes, daar maakt ze haar eigen verhaaltje omheen, en dat plaatst ze op een website waarna de mensen mogen reageren. Het lijkt me zo'n rare ambitie om dat te willen doen.'

**Wat zijn je ervaringen met Twitter?**

'Een heel slim medium om in te zetten

als er nog ergens plaatsen in het theater vrij zijn, maar het is ook een open riool. Het geeft een stem aan mensen die normaal gesproken nooit om hun mening wordt gevraagd. Die überhaupt nooit iets noemenswaardigs in hun leven gaan zeggen. Ik denk dat wij uiteindelijk ten onder gaan aan domheid. 'Ik zat een tijdje terug de tweets te volgen over iemand uit *The Voice*, een heel massieve vrouw. En je ziet aan die vrouw dat haar dikte een hormonale kwestie is. Dat zie je aan de manier van dik zijn. Ze is opgeblazen, niet volgevreten. Maar het is verschrikkelijk wat mensen daar dan over schrijven. Van zoekoe tot nijlpaard. Terwijl zij ook gewoon een moeder heeft die denkt: